

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117222974
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7117222974.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci oprávnenej M. F. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na L. ul. č. X v E. zastúpenej matkou A. F. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na L. ul. č. X v E. proti povinnému otcovi Z. F. nar. X.X.XXXX bývajúcemu na C. ul. č. X v E. zastúpenému advokátkou JUDr. Jana Bajuzíkovou so sídlom na Štefánikovej ul. č. 8 v Michalovce za účasti matky A. F. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na L. ul. č. X v E. zastúpenej advokátom Mgr. Ivanom Centkom so sídlom na Popradskej ul. č. 64/I v Košiciach v konaní o zvýšenie výživného a zníženie výživného o odvolaní povinného otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 19.3.2019 č.k. 11P/139/2017 - 369 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II z 2.3.2016 sp.zn. 11P/78/2015 tak, že zvýšil výživné od povinného otca pre oprávnenú M. F. nar. XX.X.XXXX zo 100 Eur na 150 Eur mesačne od 1.9.2018 do budúca, ktoré je povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu oprávnenej a vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol. Dĺžné výživné 350 Eur za obdobie od 1.9.2018 do 31.3.2019 zaviazal povinného zaplatiť k rukám oprávnenej do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Zamietol návrh povinného na zníženie výživného a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie povinný otec s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Namietal, že konajúci súd nezohľadnil v prejednávanej veci majetkové pomery matky oprávnenej, ktoré sú podľa jeho názoru účelovo zastierané a jej životná úroveň je vyššia ako jeho. Uvedol, že na osobnú starostlivosť matky o oprávnenú je potrebné prihliadnuť aj z pohľadu negatívneho vymedzenia a v tejto súvislosti zdôraznil, že matka už niekoľko rokov zatajuje svoju skutočnú životnú úroveň, pretože ak by priznala svoj skutočný príjem, na rozdiel od deklarovaného príjmu 200 Eur mesačne, už dávno by mala splatené záväzky, pre ktoré sa dostala do konkurzného konania. Ďalej namietal, že konajúci súd sa v napadnutom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s jeho tvrdeniami preukazujúcimi, že matka má okrem deklarovaného príjmu zo zamestnania aj iné príjmy z rôznych obchodných aktivít a len ťažko možno uveriť jej tvrdeniam, že za nich nepoberá žiadne finančné prostriedky. Zdôraznil, že všetky tieto aktivity sú úzko spojené s matkiným právnym zástupcom, u ktorého je zamestnaná. Konajúci súd nevyvinul žiadne úsilie, aby zistil skutočnú životnú úroveň matky a preveril jej obchodné aktivity, či z nich skutočne nemá príjem, bez ohľadu na to, či sa celodenne stará o oprávnenú v korelácii s porovnaním majetkovej úrovne oboch rodičov. Tvrdil, že matka sa bez závažného dôvodu vzdala výhodného zamestnania, pretože skutočnosť, že je v konkurze nie je dôvodom preto, aby si znížila svoj

príjem a pristúpila na zníženie pracovného záväzku, pretože každé zníženie je v neprospech životnej úrovne dieťaťa. Keď matka oprávnenej podpísala dohodu a súhlasila s týmto príjmom, dobrovoľne sa vzdala vyššieho príjmu, na čo prvoinštančný súd vôbec neprihliadol. Ďalej namietal deklarované výdavky oprávnenej, ktorých vyčíslenie je podľa jeho názoru zavádzajúce. Tvrdil, že jeho príjem sa od posledného rozhodnutia o výživnom znížil, ktorú skutočnosť konajúci súd vôbec nezohľadnil s poukazom na ust. § 62 Zákona o rodine, podľa ktorého sa má dieťa právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov a uprednostnil zásadu prednosti vyživovacej povinnosti pred všetkými ostatnými nákladmi, pričom tieto pomery neposúdil vo vzájomnej súvislosti. Konštatoval, že po uhradení všetkých nevyhnutných nákladov mu ostane 5 Eur mesačne, preto súdom určené výživné nezohľadňuje zásadu rovnakého podielu na životnej úrovni. Zdôraznil, že kvôli zdravotným problémom nemôže pracovať viac, aby si zvýšil svoj príjem, preto je namieste, aby oprávnená obmedzila niektoré svoje nároky, napr. kozmetika 25 Eur mesačne alebo internet 17 Eur mesačne. Konštatoval, že ak je právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, je nutné zohľadniť aj životný štýl rodiča, jeho celkovú životnú úroveň a majetkové pomery, s prihliadnutím na kritérium dobrých mravov, ktoré v tomto rozhodnutí absentuje. Odvolanie voči výroku o dlžnom výživnom odôvodnil tým, že konajúci súd nezohľadnil jeho výdavky pre oprávnenú, ktoré hradil nad rámec súdom určeného výživného. Vo vzťahu k zamietnutiu jeho návrhu na zníženie výživného zdôraznil, že dôvodom podania návrhu nebola argumentácia, že mu pribudla vyživovacia povinnosť voči manželke, ale skutočnosť, že po rozvoде býval v rodičovskom byte a bol nútený sa osamostatniť a nájsť si nové bývanie (náklad na hypotéku) a zníženie jeho príjmu, čo upresnil svedeckou výpoveďou. V ďalšom ide o úvahy otca o dôvodoch matky oprávnenej pre podanie návrhu na zvýšenie výživného, obsah ktorých, vzhľadom na skutočnosť, že do veci nepriniesli žiadne nové svetlo, nebolo potrebné pojať do odôvodnenia tohto rozhodnutia.

3. Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu povinného navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že povinný sa vo svojom odvolaní vyjadruje len k jej pomerom a k pomerom matky, čo je v tomto prípade irelevantné, pretože v zmysle Zákona o rodine je predmetom konania po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa povinnosť otca prispievať na výživu svojho dieťaťa a to v predmetnej súdom stanovenej výške. Tvrdenia povinného o tom, že by jej prispieval nad rámec určeného výživného označila za nepravdivé a zdôraznila, že povinný ani nikto z jeho rodiny sa už dva roky nijako nepodieľajú na jej výchove, vzdelaní a ani finančne (okrem súdom stanoveného výživného). V ostatnom zopakovala svoje tvrdenia pred súdom prvej inštancie.

4. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

5. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného z vyživovacej povinnosti uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom.

9. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dôsledne posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodovania a dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že v tejto právnej veci bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného. Odvolací súd sa stotožnil aj s hodnotením možností, schopností a majetkových pomerov povinného plniť si vyživovacia povinnosť k oprávnenej dcére. Príjem povinného z vyživovacej povinnosti 500 Eur mesačne je dostatočný na to, aby si plnil vyživovacia povinnosť voči oprávnenej vo výške 150 Eur mesačne, ktoré predstavuje zvýšenie výživného o 1,6 Eur denne, nota bene zohľadňuje iba minimálnu časť zvýšených potrieb oprávnenej. Odvolací súd tiež poznamenáva, že v predmetnom prípade možno z obsahu spisu nepochybne vyvodíť, že oprávnená je vo veku intenzívneho fyzického a duševného dospievania, v dôsledku čoho sú jej odôvodnené potreby rozhodne vyššie ako už stabilizované potreby rodičov a zjavne by odôvodňovali určenie výživného vo väčšom rozsahu, ale dôsledne vychádzajú z § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého odôvodnené potreby dieťaťa nie sú jediným zákonným kritériom pre určenie výživného, pretože okrem nich je potrebné zohľadniť aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré podmieňujú mieru uspokojenia, resp. sú vždy limitujúcim kritériom vo vzťahu k uspokojovaniu odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré môžu byť podstatne vyššie, nebolo reálne možné rozhodnúť o zvýšení výživného v súlade s pôvodným návrhom matky oprávnenej. Odvolací súd tiež poznamenáva, že výživné 150 Eur mesačne, ktoré predstavuje výživné 5 Eur denne zohľadňuje odôvodnené potreby oprávnenej len v štandardnom rozsahu a je nepochybne, že práve matka dopĺňa zdroj výživy svojej dcére na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, preto sú bez právneho významu pomery matky, na ktoré povinný poukazuje vo svojom odvolaní, nota bene ani odvolací súd nepovažoval za potrebné bližšie verifikovať pomery matky, resp. príjem matky z hľadiska ich existencie alebo výšky. Odvolací súd rovnako zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného, teda aj v prípade totožného alebo zníženého príjmu povinného rodiča.

10. K odvolacej námietke povinného, že súd prvej inštancie nevykonal navrhované dôkazy (resp., aby ich vykonal odvolací súd) poznamenáva, že v nesporových konaniach sa síce uplatňuje tzv. vyšetrovacia zásada (§ 36 CMP), podľa ktorej jej súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci, ale vyšetrovacia zásada nenahrádza dôkaznú aktivitu účastníkov a súd nie je povinný vykonať ani všetky dôkazy navrhnuté účastníkmi, pretože princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdmi v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia veci, súdu umožňuje vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa uváženia k takémuto rozhodnutiu vedú (Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 64/1997), preto ani nevykonanie všetkých dôkazov navrhnutých účastníkmi konania nemožno považovať za postup súdu, ktorým by bolo odňaté právo konať pred súdom (R 37/1993). Odvolací súd ani v priebehu odvolacieho konania nezistil potrebu vykonať dôkazy, ktoré navrhol povinný vo svojom odvolaní.

11. Odvolací súd tiež poznamenáva, že argumentácia povinného rozsahom vlastných nevyhnutných výdavkov pôsobí vo faktickej a právnej rovine smerom k vyživovacej povinnosti voči oprávnenej nevyvážené a dovoľuje skôr záver, že subjektívne vnímanie vlastnej životnej situácie povinnému bráni objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb navrhovateľky preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. Rozhodnúť v súlade s návrhom povinného by v tomto prípade znamenalo posunúť väčší podiel zodpovednosti za duševný a fyzický rast oprávnenej na jej matku, čo by bolo nepochybne v rozpore aj s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou, ako aj spravodlivosťou vzhľadom na podstatný rozdiel v príjmových pomeroch rodičov.

12. Dodáva, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky početné otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným pripomienkam, námietkam a tvrdeniam vznášanými v priebehu konania jeho účastníkmi.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

14. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.